

Строк дії тендерної пропозиції та варіанти його продовження

Законом України «Про публічні закупівлі» (далі — Закон) передбачено право замовника звернутися до учасника щодо продовження строку дії його тендерної пропозиції. Таке право викликає багато запитань щодо його реалізації, тому в цій статті розглянемо, з якими проблемами може зіткнутися замовник, та проаналізуємо шляхи їх вирішення.

Що таке строк дії тендерної пропозиції та як його встановити замовнику?

Строк дії тендерної пропозиції — це установлений замовником у тендерній документації строк, після закінчення якого тендерна пропозиція вважається недійсною та відхиляється (пункт 29 частини 1 статті 1 Закону).

Пунктом 11 частини 2 статті 22 Закону передбачено, що в тендерній документації зазначається інформація про строк дії тендерної пропозиції, протягом якого тендерні пропозиції вважаються дійсними, але не менше 90 днів із дати кінцевого строку подання тендерних пропозицій. Отже, є дві головні умови:

строк має бути не менше ніж 90 днів, тобто строк може бути і 120, і 180 днів;

строк розраховується з дати кінцевого строку подання тендерних пропозицій, а не з дати їх розкриття.

Отже, замовник має передбачити в тендерній документації, **наприклад**, наступне:

«Тендерні пропозиції вважаються дійсними протягом 120 (ста двадцяти) днів із дати кінцевого строку подання тендерних пропозицій».

Навіщо потрібен строк дії тендерних пропозицій?

Умови участі в процедурах закупівель передбачають можливість для учасника відкликати свою тендерну пропозицію після спливу строку для подання тендерних пропозицій, однак **якщо замовником передбачено надання забезпечення тендерної пропозиції, учасник, відкликаючи свою тендерну пропозицію, втрачає таке забезпечення.**

Водночас учасники, формуючи та подаючи свої тендерні пропозиції, розраховують укласти договір про закупівлю за результатами проведеної процедури закупівлі, і якщо після спливу певного часу такі очікування не справдяться або процедура закупівлі буде «затримана» (наприклад, у зв'язку з оскарженням), готовність учасника брати участь у

процедурі закупівлі, актуальність його тендерної пропозиції та умови постачання (обсягу, асортименту, ціни) можуть бути змінені зі впливом «розумного» строку (*прим. ред.: під розумним строком прийнято вважати строки, що є об'єктивно необхідними для виконання певних дій та прийняття певних рішень*).

Для цього існує строк дії тендерної пропозиції, протягом якого вони вважаються чинними, актуальними та за якими замовники та учасники очікують укласти договір про закупівлю.

Тому законодавець передбачив можливість саме для **учасника** продовжити строк дії тендерної пропозиції або відмовитись від такого продовження на вимогу замовника, якщо з певних причин процедура закупівлі відбувається довше, ніж очікувалось, і встановлений строк дії тендерної пропозиції спливає.

Це твердження закладено в частині 7 статті 26 Закону, згідно з якою тендерні пропозиції залишаються дійсними протягом зазначеного в тендерній документації строку. До закінчення цього строку замовник має право вимагати від учасників процедури закупівлі продовження строку дії тендерних пропозицій.

Учасник процедури закупівлі має право:

відхилити таку вимогу, не втрачаючи **при цьому наданого ним забезпечення тендерної пропозиції;**

погодитися з вимогою **та продовжити строк дії поданої ним тендерної пропозиції і наданого забезпечення тендерної пропозиції.**

Чи зобов'язаний замовник направляти вимогу про продовження строку дії тендерної пропозиції всім учасникам тендеру?

Відповідно до формулювання частини 7 статті 26 Закону замовник має право вимагати від учасників процедури закупівлі продовження строку дії тендерних пропозицій. Однак Закон не зазначає, що у випадку прийняття рішення замовником подати таку вимогу він зобов'язаний направляти її всім учасникам.

Тому, якщо читати дослівно, замовник має право направити вимогу про продовження строку дії тендерної пропозиції, наприклад, трьом із п'яти учасників процедури закупівлі. Але подання вимоги про продовження строку дії тендерної процедури «обраним» постачальникам буде прямим порушенням принципів здійснення публічних закупівель, закріплених у статті 5 Закону, а саме: принципів відкритості та прозорості на всіх стадіях закупівель, недискримінації учасників та рівного ставлення до них.

Також штучне зменшення учасників процедури закупівлі на будь-якій стадії порушує

принцип максимальної економії, ефективності та пропорційності, адже штучне виключення замовником учасників із процедури закупівлі зменшує конкуренцію в самій процедурі закупівлі та потенційно зменшує рівень економії, що досягається за результатами проведення електронного аукціону.

Отже, **якщо замовник планує направляти вимоги щодо продовження строку дії тендерних пропозиції учасників, радимо направляти такі вимоги всім учасникам**, щоб забезпечити рівні умови участі в процедурі закупівлі.

Як подавати вимогу про продовження строку дії тендерної пропозиції та як отримувати відповідь: через електронну систему закупівель або офлайн?

Варто зазначити, що Закон не встановлює конкретних вимог до способу подання вимоги про продовження строку дії тендерної пропозиції. Також електронна система закупівель не передбачає окремої опції для замовника подати всім учасникам вимогу про продовження строку дії тендерних пропозицій. Тому така вимога може бути направлена офлайн у паперовому вигляді поштою або у вигляді електронного документа електронною поштою тощо. **Наведемо приклад вимоги замовника щодо продовження строку дії тендерної пропозиції**.

процедури закупівлі
(вихідний номер документа)

(найменування учасника)

Про продовження строку
дії тендерної пропозиції

ВИМОГА

(найменування замовника) (далі — Замовник) висловлює свою повагу та звертається з наступним. Відповідно до пункту _____ тендерної документації на закупівлю _____, ідентифікатор закупівлі _____, Замовником було встановлено строк дії тендерних пропозицій тривалістю _____ днів з дати кінцевого строку подання тендерних пропозицій, який зазначено в оголошенні про проведення процедури закупівлі.

Водночас у зв'язку з _____ *(наприклад, оскарженням тендерної документації / рішень тендерного комітету / уповноваженої особи тощо)* завершити процедуру закупівлі у вказаний строк не вдалось.

На підставі частини 7 статті 26 Закону України «Про публічні закупівлі» вимагаємо продовження строку дії Вашої тендерної пропозиції та забезпечення тендерної пропозиції (у разі встановлення відповідної вимоги в тендерній документації) на _____ днів.

Повідомляємо, що Ви, як учасник процедури закупівлі, маєте право:

- **відхилити таку вимогу, не втрачаючи при цьому наданого Вами забезпечення тендерної пропозиції;**
- **погодитися з вимогою та продовжити строк дії поданої Вами тендерної пропозиції і наданого забезпечення тендерної пропозиції.**

Просимо повідомити про Ваше рішення у строк до _____.

(посада)
прізвище)

(підпис)

(ім'я та

Водночас учасники мають можливість на власний розсуд або завантажити свою відповідь до електронної системи закупівель, або, що доцільніше, направляти відповідь на вимогу замовника офлайн, наприклад, на електронну пошту чи на адресу замовника, оскільки на етапі кваліфікації в учасників процедури закупівлі відсутня можливість завантажувати будь-які документи, крім виправлення невідповідностей протягом 24 годин. **Наведемо приклад відповіді на вимогу замовника щодо продовження строку дії тендерної пропозиції.**

процедури закупівлі)
(вихідний номер документа)

(найменування замовника

Про продовження строку
дії тендерної пропозиції

ВІДПОВІДЬ НА ВИМОГУ

_____ (найменування), що є учасником процедури закупівлі за предметом _____; ідентифікатор закупівлі _____, погоджується з Вашою вимогою від _____ (вказати вихідний номер вимоги замовника за наявності) про продовження строку дії тендерної пропозиції та, відповідно, продовжує строк дії тендерної пропозиції на _____ днів та дію забезпечення тендерної пропозиції.

Строк дії тендерного забезпечення продовжено / буде продовжено на ____ днів шляхом внесення відповідних змін до Банківської гарантії _____, що додається до цього листа.

Додаток 1: гарантія від _____ .

З повагою

(посада)

(підпис)

(ім'я та прізвище)

Висновки

Продовження строку дії тендерної пропозиції ініціюється замовником шляхом подання відповідної вимоги.

Вимога замовника на продовження дії тендерної пропозиції та відповідь учасника надається в межах строку дії його тендерної пропозиції, визначеної в тендерній документації.

Відмовившись від продовження дії тендерної пропозиції, учасник не втрачає забезпечення тендерної пропозиції.

Якщо замовник планує направляти вимогу щодо продовження строку дії тендерних пропозицій учасників, він має направляти такі вимоги всім учасникам, щоб забезпечити рівні умови участі в тендерній процедурі.

Закон не визначає, на який строк має продовжуватись дія тендерних пропозицій, тому варіації можуть бути різними.

Замовник може відхилити тендерну пропозицію саме учасника процедури закупівлі до моменту визначення його переможцем торгів та оприлюднення наміру укласти договір про закупівлю.

Читайте у наступній статті «**Строк дії тендерної пропозиції та строк дії забезпечення тендерної пропозиції: як продовжувати та коли відхилити**» у котрій ми розкриємо

такі питання:

Чи повинні бути тотожними строк дії тендерної пропозиції та строк дії забезпечення тендерної пропозиції?

На який строк продовжується дія тендерної пропозиції та, відповідно, забезпечення тендерної пропозиції?

На якій стадії процедури закупівлі замовник має право відхилити тендерну пропозицію учасника через закінчення строку її дії?

Додатково читайте на порталі [RADNUK.COM.UA](https://radnuk.com.ua) цікаву практику, коли «**Тендерна пропозиція ≠ тендерній документації: позиція суду**».

Додатково пропонуємо переглянути вебінар на тему: Як підготувати тендерну пропозицію